

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1XEObd/8/2017
Identifikačné číslo spisu:	6403898801
Dátum vydania rozhodnutia:	02.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6403898801.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnému Štefanovi Bullovi, bytom v Bratislave, Pražská č. 33, o vymoženie 569,60 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp.zn. 11Er/1397/2003, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 1CoE/237/2014-63 z 2. decembra 2014, takto

rozhodol:

Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie oprávnenej o d m i e t a.

Povinný m á voči oprávnenej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) uznesením č.k. 11Er/1397/2003-21 z 13. decembra 2013 exekúciu vedenú na základe notárskej zápisnice, ktorú bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia, vyhlásil za neprípustnú a zároveň exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania súdu (ďalej aj „Exekučný poriadok“). Vychádzal zo zistenia, že oprávnená a povinný uzavreli zmluvu o úvere, ktorej súčasťou bolo aj splnomocnenie, ktorým povinný splnomocnil advokáta na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Následne bola notárom napísaná notárska zápisnica, kde za povinného konal a zápisnicu podpísal splnomocnený advokátsky koncipient na základe substitučného plnomocenstva. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že povinný nemal možnosť slobodnej voľby svojho zástupcu, pretože pri uzatváraní zmluvy o úvere bola použitá predtlač, vyhotovená oprávnenou (veriteľom), ktorá už obsahovala meno splnomocnenca. Podľa názoru súdu, takáto dohoda o plnomocenstve nerespektuje základný predpoklad pre udelenie plnomocenstva a to, že splnomocnenec bude presadzovať a brániť záujmy splnomocniteľa. Okrem toho zo spisu vyplýva, že oprávnená rovnakého advokáta splnomocnila, aby ju zastupoval pri všetkých právnych úkonoch

spojených s vymáhaním pohľadávok oprávnenej voči jej dlžníkom. Z uvedeného je podľa názoru súdu zrejmé, že záujmy splnomocneného advokáta sú v rozpore so záujmami povinného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a preto je dohoda o plnomocenstve absolútne neplatná. Na základe neplatného plnomocenstva advokát nemohol povinného zastupovať pri spisovaní notárskej zápisnice a predložená notárska zápisnica nie je exekučným titulom, lebo neobsahuje jednu z materiálnych podmienok vykonateľnosti, a to súhlas povinného s vykonateľnosťou.

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č.k. 1CoE/237/2014-63 z 2. decembra 2014 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že ak notárska zápisnica vznikla na základe neplatného právneho úkonu (dohody o plnomocenstve), je sama neplatná a nemôže byť exekučným titulom pre vedenie exekúcie. Ako nedôvodnú posúdil odvoláciu námietku, že exekučný súd opätovne posudzoval vec, o ktorej už raz rozhodol (vydaním poverenia na vykonanie exekúcie), a to s poukazom na to, že poverenie súdneho exekútora predstavuje len písomný doklad, ktorý exekútora oprávňuje vykonávať konkrétnu exekúciu a ako taký nezakladá prekážku veci rozsúdenej v zmysle § 159 ods. 3 OSP. Odvolací súd svoje rozhodnutie oprel aj o ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej súdna exekúcia môže byť nariadená len základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej aj materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. Rovnako je nedôvodná námietka oprávnenej, že platnosť predmetného plnomocenstva už posúdil notár pri spisovaní notárskej zápisnice, pretože súd nie je viazaný právnym názorom notára. K námietke, že oprávnená nemala možnosť reagovať na akékoľvek argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu, odvolací súd citoval z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 9/2012 zo 16. januára 2013, podľa ktorého v štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom, sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie, postačujúce je totiž, ak sú skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. S konštatovaním, že ďalšie odvolacie námietky neboli spôsobilé privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia, odvolací súd napadnuté uznesenie exekučného súdu ako vecne správne potvrdil.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že: 1. súdy rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 ods. 1 písm. a/ OSP), 2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 ods. 1 písm. b/ OSP), 3. súdy opätovne konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 ods. 1 písm. d/ OSP), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 4. oprávnenej sa odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) tým, že súdy nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 5. konanie súdov je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP) a 6. napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP). Oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP a aby boli Súdnemu dvoru Európskej únie predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

4. Zo spisu vyplýva, že dovolanie oprávnenej bolo podané 5. februára 2015. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania

začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

5. S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplyva inak.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania (ďalej aj „dovolací súd“), ktoré sa začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka exekučného konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, najskôr skúmal, či je dôvodný návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP.

7. V zmysle návrhu oprávnenej mal dovolací súd predložiť Súdnu dvoru Európskej únie na rozhodnutie prejudiciálne otázky nasledovného znenia:

„Má sa tvrdenie o tom, že sa od vnútroštátneho súdu nevyžaduje vylúčenie možnosti aplikovateľnosti možnej neprijateľnej podmienky po tom, čo spotrebiteľ nedal najavo, že zamýšľala uplatniť jej neprijateľnosť, vykladať tak, že takáto podmienka sa aplikuje len vtedy, ak spotrebiteľ výslovne odporoval jej neaplikácii alebo aj tak, že takáto podmienka sa aplikuje aj vtedy, ak spotrebiteľ neoznámil súdu, že zamýšľala uplatniť jej neprijateľnosť po tom, čo mu súd oznámil, že posúdil podmienku ako možne neprijateľnú? Je takéto oznámenie o posúdení podmienky ako možne neprijateľnej voči spotrebiteľovi vždy povinné od súdu vrátane výzvy na prejavenie zámeru uplatniť túto podmienku?“

8. Svoj návrh na prerušenie dovolacieho konania oprávnená odôvodnila tým, že Súdnu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť, posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únieového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky. Podľa názoru dovolateľky je potrebné požiadať Súdny dvor Európskej únie aj o výklad čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, a to v súvislosti s výkladom pojmu „neprijateľná zmluvná podmienka“ v kontexte Smernice Rady 93/13/EHS a jej následnej aplikácie exekučným súdom a dopadom na existujúce právne vzťahy.

9. Obligatorne prerušenie konania na účely podania prejudiciálnych otázok Súdnu dvoru Európskej únie upravuje aj Civilný sporový poriadok, a to v ustanovení § 162 ods. 1 písm. c/, podľa ktorého súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, t. j. podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Podľa § 438 ods. 1 CSP je toto ustanovenie možné primerane aplikovať aj v dovolacom konaní.

10. K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť uznesenia z 22. augusta 2013, sp.zn. 4Cdo/24/2013, z 21. augusta 2013, sp.zn. 5ECdo/40/2013, z 26. júla 2013, sp.zn. 2ECdo/63/2013, z 9. júla 2013, sp.zn. 4Cdo/326/2012 a z 3. júla 2013, sp.zn. 3Cdo/34/2013, na ktoré

dovolací súd v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c/ CSP, má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

11. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP časť vety pred bodkočiarkou) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

12. Vzhľadom na dátum podania dovolania z 5. februára 2015) a prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania oprávnenej posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 353/2014 Z.z. (účinného od 1. januára 2015), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (pozn. dovolacieho súdu: v ďalšom sa Občiansky súdny poriadok uvádza v tomto znení).

13. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP).

14. Oprávnená napadla dovolaním uznesenie. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 OSP. Napadnuté rozhodnutie nevykazuje znaky žiadneho z týchto uznesení, preto prípustnosť dovolania oprávnenej z § 239 OSP nevyplýva.

15. V zmysle § 237 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (teda aj uzneseniu), ak v konaní došlo k závažným procesným vadám taxatívne vymenovaným v tomto ustanovení (viď písmená a/ až g/ tohto ustanovenia).

16. V zmysle § 237 ods. 2 OSP ale dovolanie podľa odseku 1 nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu, ktorým sa rozumie zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

17. Dovolaním napadnuté uznesenie bolo vydané v konaní podľa Exekučného poriadku, preto prípustnosť dovolania oprávnenej nevyplýva ani z § 237 OSP.

18. Vzhľadom k tomu, že oprávnenou podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 OSP ani podľa § 239 OSP, dovolací súd podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol dovolanie oprávnenej ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania povinného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.